

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

59. Quæ poena imponatur Confessori revelanti Sigillum Confessionis? Et notatur, quod neutra poena depositionis videlicet, & perpetuae reclusionis incurritur ipso facto ante judicis sententiam. Aliis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

militat, quando statum anime sive exponit, & de eo judicari & tractari vult in secunda confessione, satis censetur de necessariis ad bonam confessionis directionem Confessario tractandi secum potest statim facere. Quod magis locum habet, quando precepta prioris confessionis sunt aliquo modo circumstantiae peccatorum, in secunda confessione exceptorum. Haec omnia Malderus. Et tandem hanc sententiam approbat Praepositus in 3. part. quistione undecima de sigillo, dub. 5. num. 4. ita assertens: Praxis communis etiam Doctorum & timoratorum Confessoriorum fatus declarat in foro penitentiae rationabili ex causa fieri posse mentionem eorum, quae in priori confessione dicta sunt; nam Confessarii interdum negant absolutionem propter indispositionem penitentis, & carentiam propositionis, quam ex praecedentibus confessionibus aduerunt, ex quibus notant frequentem lapsum in idem peccatum.

2. Ex his sequitur à fortiori contra aliquos, quos tacito nomine citat Onuphr. opuscul. de sigillo, sectio nequaria, quistione quinta, non posse Confessarium videntem penitentiam in confessione impositam non adimplere, illum monere ut promissa adimpleat, & licet Onuphr. assertat tutius esse hoc non facere; ego pro absolute Confessarium hoc facientem frangere sigillum; nam ex illa monitione extra confessionem implicitè & indirectè, refriare ei videtur peccata confessa, & ex tali admonitione redderetur penitenti confessio onerosa & mortalia: ergo, &c.

3. Verum ego absoluē, his non obstantibus, existim cum Fagundez pr. 2. lib. 6. capit. 4. num. 3. 6. non posse Confessarium loqui cum penitente in secunda confessione, nisi de illis tantum peccatis confessis in prima, quæ ipse penitens tangit, ac confitetur in secunda, non autem de omnibus, nisi de licentia expressa illius, quam poterit facile petere, si opus fuerit, quia alia erit virtualis exprobatio aliorum peccatorum, & forte id ægrè ferent penitentes, & molestam reddit, exosamque confessionem: deinde oportet ut penitentes sint certi de fidilitate Confessorum in sigillo, & denique, quia prima confessio iam fuit perfecta & consummata, & in ea expiravit auctoritas Confessarij quoad peccata in illa confessi; oportet ergo habere nouam licentiam expressæ confessi non in confuso.

RESOL. LVIII.

Quidam Confessarius extra confessionem locutus est cum penitente de peccatis confessi, qui cum apud Episcopum accusauit; quæsiunt tunc à me Antistes illi, an talis Confessarius tanquam fractur signum puniendus esset.
Et an Confessarius puniendus sit tanquam fractur signum, si assertat, v.g. audiuisse in confessione peccata publica fornicationum notissima meretricis: Ex parte 5. tr. 11. Ref. 6.

Respondi in tali casu Confessarium fregisse sigillum, docuisse Sotum in 4. distinet. 18. quæ 4. art. 6. Victoriam in summ. num. 8. 5. & alios. Sed negasse Valquez in 3. part. tom. 4. quæst. 9. 3. art. 4. dub. 10. Medianam C. de Confess. quæst. de his, quæ à Confessario celanda sunt, & alios. Aliquis tamen magis placuit opinio Hurtadi disput. 12. de Sacram. Penitent. diff. 11. vbi tenet dictam locutionem non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non est aperio secreti strictè sumpti, cum fiat ipsi penitenti peccata, de quibus Confessarius loquitur.

esse tamen contra sigillum latè sumptum, quia est contra obligationem nulli dicendi peccata in confessione tantum nota, quæ dici potest sigillum, seu obligatio seruandi secretum, id est, nulli dicendi. Vnde sequitur, vt ipsenem Hurtado obseruat, cum, qui sic peccat contra sigillum, non esse puniendum poena imposta reuelantibus confessionem, quia tunc non reuelat confessionem reuelatione absolute & strictè sumpta, sed tantum latè sumpta, quæ non est punienda poena imposta his, qui absolute & simpliciter dicuntur reuelare. Et ideo ex his præfatus Illusterrimus Antistes Sacerdotem illum non damnavit ad poenam ordinariam iuslitem ex sacris Canonibus contra fractores sacri sigilli, sed puniendum sup. hoc cā duxit poena extraordinaria; & ita in terminis hanc codem Gratianum docet Granado in 3. parti. de Sacram. modo hic inf. controv. 11. trit. 11. disp. 8. num. 3. Sed ego puto in citato in fine Ref. seq. vers. ille, nec sic sunt, nec

2. Notandum est etiam hinc per ea, quæ superius dicta sunt, oriens aliud dubium; an Confessarius sit puniendus tanquam fractur signum, si assertat, v.g. audiuisse in confessione peccata publica fornicationum notissima meretricis, & negativi respondeat Medina, C. de Confess. quæstior. de his, quæ à Confessario celanda sunt, quia tunc Confessarius ea affirmatione nec infamat penitentem, nec detegit peccatum illius, vt patet, sed tantum detegit actum confessionis, qui est penitenti laudabilis, quo confessio non sit odiosa.

3. Verum talem Confessarium frangere sigillum, Quoad hoc docet Sotus in 4. distinet. 18. 9. 4. art. 5. Valquez in lege sup. 3. part. tom. 4. quæst. 9. 3. art. 4. dub. 5. & alij communi- Ref. 29. ad medium, à ter. Alis tamen placet sententia Hurtadi disput. 12. de ver. Confel. pñent. diff. 7. existimantis dictam affirmationem sarcus enim. non esse contra sigillum strictè sumptum, quia non & si placet. est detectio peccati strictè sumpta, nec quoad substantia eius annor. vide etiam tamen, nec quoad maiorem certitudinem, est tamen contra sigillum latè sumptum, quia est contra obligationem religionis, tacendi, & non dicendi peccata confessi, quod ex se fit displicens penitenti, quæ aliquo modo dici potest sigillum. Et ideo ex his inferunt dictum Confessarium non esse puniendum ut fractorem signi, sed poena extraordinaria condemnandum.

RESOL. LIX.

Quæ poena imponatur Confessario reuelanti signum confessionis?

Et notatur quod neutra poena depositionis videlicet, & perpetua reclusionis incurritur ipso facto ante indicis sententiam. Aliis vero personis distinctis à Confessario, quas etiam signo confessionis teneri diximus, non sunt imposita dictæ penæ.

Et notatur non infligi suprà dictas penas ob quamcumque violationem signi, sed solum ob reuelationem peccati; unde si solum reuelaret, aliquod ignoransum in confessione cognitum, sed quod peccatum non sit, non incurrit istas penas; sicut nec ille, qui cum penitente loquatur extra confessionem de peccatis ab illo auditis, & non petitia licentia.

Et cur sim additur depositionem istam non solum significare prohibitionem diendi confessiones, sed etiam cuiuscumque muneris Sacerdotalis. Ex parte 5. tr. 11. Resolut. 5. 1.

S. I. R espondet in cap. si Sacerdos, de penit. Sup. hoc in distinet. 6. duas penas imponi; primam tom. 5. tr. 10. depositionis à iudice imponendæ; secundam ut co- Ref. 8. 6.

P p 4 gatur

Tractatus Octauus

452

gatur iste Sacerdos perpetuo ignominiose peregrinari. In cap. autem *omnis viriisque sexus, de pauci, & remissionibus*, confirmatur eadem depositionis pena, & additur ut perpetuā detridatur in Monasterium, unde antiquum illud ius cap. *Sacerdos, de perpetua peregrinatione per hoc ius nouius cap. omnis viriisque sexus, sublatum est, & illa pena est in perpetuam reclusionem immutata.*

2. Nota tamen quod neutra poena, depositionis videbatur & perpetua reclusionis, incurritur ipso facto ante sententiam iudicis, quia ex nullo fundamento constat aliquam ex eis ipso facto incurri. Aliis vero personis distinctis à Confessario, quas etiam sigillo confessionis teneri diximus, non sunt imponitae dictae penae, ut ex dictis iuribus constat, nec eis sunt puniendi mitioribus, quia in fractione sigilli non ita grauerit peccatum ac Confessarius, quamvis multo graueribus, quam si solum frangeret lecetum naturale iustitiae; & haec omnia docet Ochagavia de Sacram. tract. 3. de sigillo, q. 9. num. 11. Hurtado de Sacr. disp. 12. de pa. diff. 14. Suarez in 3. part. tom. 4. disputat. 33. sect. 8. Cominch de Sacramen. disputat. 9. num. 70. Praepositus in 3. part. q. 1. de sigillo, dub. 4. num. 39. & Onuphrius opusc. de sigillo, sect. 5. q. 2.

3. Notat tamen Granado in 3. part. de Sacramen. contron. 7. tract. 1. 1. dispu. 8. num. 3. non infligi supradictas penas ob quacumque violationem sigilli, sed solum ob reuelationem peccati, de hac enim tantum agitur in iure, quia illa est praecipua materia sigilli; unde qui si solum reuelaret aliquid ignominiosum in confessione cognitum, sed quod peccatum non sit, non incurret illas penas, sicut nec ille, qui cum penitente loqueretur extra confessionem de peccatis ab illo auditis, & non petita licentia. Ita Granado, qui etiam addit depositionem istam non solum significare probationem audiendi confessiones, sed etiam cuiuscumque muneris sacerdotalis.

Sup. hoc cū
Hurt in Ref.
præterita
cursim ad
medium § 1.
ver. Vade,

Quoad hoc
sup. Ref. 31. §
vlt. ad mediū,
lege eius do-
ctrinam, & si
placet etiam
alterius §
eius not.

R E S O L . L X .

Quomodo potest confilare de hoc delicto? Ex part. 5. tractat. 1. Ref. 52.

§. 1. R espondeo in primis per Confessoris dictum posse confilare, alioqui aliis coniecurt utrum et interdum sufficient plures testes, quamvis non sint contestes, propter naturam d. lieti, circa quod vix possunt plures testes contesses, & eiusdem actus inueniri. Quod si Confessor dicat te habuisse licentiam à penitente ad reuelandum peccatum, & penitentis id neget, ut bene notauit Bernardus Diaz in practica, cap. 109. in hoc negotio non potest dari certa regula; sed ex qualitate peccati, & itidem circumstantiis personarum, & publicatione delicti presumptio est sumenda; & ut docet Ochagavia de Sacram. tract. 3. de sigillo, q. 9. num. 12. Hinc Onuphrius opusc. de sigillo, sect. 5. quæfione tercia, sic ait: Vnde in hoc negotio ut rem totam perstringam, illud concludendum videtur, si id, quod opponitur Confessario, vel à penitente, vel à tercia persona non constet, & Confessarius de eo aut non sit conuictus, aut non sit confessus, tunc ex diuersis accidentibus, tum respectu Confessario, tum respectu penitentis, vel etiam terciae personae, si haec sit accusatrix, totam rem esse à iudice definitam, ac concludendam, neque enim in hoc videatur certa aliqua regula tradi posse, sequitur nullo modo probari, quod afferit Vialdus de sigillo conf. num. 39. Confessarium afferentem se non reuelasse confessionem, adducendum esse ad id, ut iuret,

& tunc illi credendum esse; nam, ut diximus, non quam videtur redigendus in eas angustias; sed potius ex aliis accidentibus iudicandum esse, an simpliciter sit illi credendum. Imò, ceteris partibus, nullo etiam adhibito iuramento, semper praefundendum esse pro Confessario, ut illius simplici dicto sit scandam, niti aliud obster, ita ille, quem iudices Ecclesiastici in casu contingenti ne defraudent videant, etiam recognoscant Fagundez pr. 2. lib. 6. c. 7. n. 10.

R E S O L . L X I .

An Confessarius teneatur dare schedulan peccatori, quem non absoluist? Ex part. 5. tr. 1. Ref. 22.

§. 1. H ues Doctores optionem esse penes Confessarium dandi, vel non dandi, pro ut malum tenet quia non tenetur Confessarius cooperatio occidationi peccati, sed qui sponte peccat, fibi prouide de remedio occidationis Parochus enim & quilibet alius Confessarius, qui negat schedulam, vultur suo negando illam indignus, ex alia vero parte, qui ex genere suo videtur peccatum mortale contra charitatem proximi prodere eius crimen occulit, & non occultare, quando id facile fieri, & sine detrimento potest proprio aut proximorum, & quia peccatum signum confessionis in hoc calu, vt consideranti patet: si enim in praedictis circumstantiis Confessarius negat schedulas, clarum manet ex eo praecisa notia confessionis, & ex negatione schedulae posse huiusmodi penitentes venire in suspicionem apud alios, status actualis peccati mortali, filiam apud matrem, fodelas apud confidantes s. & id est propter has rationes pro vita parte facta responderet Henricus lib. 3. de penitent. cap. 22. num. 4. optionem esse penes Confessarium ut partem eligat, quam maluerit, & ait ibi ad marginem litter. M, ut affirmasset Doctores omnes Salmanticae hac de re consulitos.

2. Sed contrariam sententiam docet Coninch de Sacram. dispu. 9. dub. 1. num. 14. vbi sic ait: Quando aliqui studiosi, aut famuli alicuius Principis uenient ferre testimonium suæ confessionis, Confessarius debet hoc dare etiam iis, quos non abulet, ne testimonium hoc negando, aliquo modo prodat signillum, & peccatum, nec dando illud mentitur, quia tantum testatur eos esse confessos, quod verum est. Ita illi. Et post illum Fagundez precept. 1. lib. 6. capit. 4. num. 4. & Moscoso in summa, tractat. 7. ap. 15. num. 3. Vnde non est audiendum Bonacina de Sacram. disput. 1. q. 9. n. 6. p. 2. 4. negantem Confessarium non teneri dare schedulam penitenti, quem non absoluist.

R E S O L . L X I I .

An Confessarius sine fractione sigilli possit manifestare penitentiam, quam imposuit penitenti? Et quid, si Confessarius dixisse Coronam B. Virginis imposuisse pro penitentia suo cuidam penitenti? Et quid, si penitentia esset unum Milicerum, quinque Pater noster, &c?

Et aduertitur non bene fecisse quendam Confessarium: qui cum cuiida ob granam peccata, sed ignorata inuixisset in confessione longo tempore publice audire solent Sacrificiū flexis genibus, &c. Ex p. 5. v. 11. Ref. 31.

§. 1. R espondeo non posse Confessarium dicere, ut in particulari quam penitentiam imposuit, id est